Ľudové rozprávky 6 (Svetská krása, Traja zhavranení bratia) :)

Svetská krása

Za dávnych časov, za starých bohov bol raz jeden krá! - bohatý, ale bez detí. Každučký deň aj s kráľovnou modlievali sa bohu, aby im len syna požehnal. Na veľa modlenia vyslyšal ich boh. Kráľovná bola už na samom zlažení, keď tu kráľovi prisnilo sa, že naozaj bude syn, ale aby mu za krstného otca toho zavolal, koho ráno najprv na ceste zazrie. Ráno pozrie von oblokom a zazrie tam po ulici idúceho starého žobráčika. A tu ti mu aj prídu oznámiť, že tej noci šťastne narodil sa mu syn. Nebárs mu to s tým žobráčikom bolo po vôli, ale v radosti nad synom dal staručkého dnu zavolať, vyumývať, vyobliekať a pekne ku krstu synovmu postaviť.

Pri krste boli i páni a zemani. Títo krstniatku do križmy nametali plný vankúšik zlatom, striebrom. Starý žobráčik nemal ničového nič, ale napokon ohlásil sa:

„Keďže každý svoje dávate, neodtiahnem sa ani ja. Zapisujem nášmu krstnému Svetskú krásu za ženu!“

Kňaz to naozaj zapísal a písmo odložil. S tým pominulo sa na tento čas všetko.

Krásny chlapec pomaly odrastal a dobre sa učil. Raz, ako doloval po otcovej kasni, prišlo mu pod ruky aj to písmo o Svetskej kráse. Hneď ho prečítal a bežal s ním k otcovi.

„Či to,“ povedá, „mne tú Svetskú krásu do križmy zapísali?“

„Čo by to tam tebe? Horkáže tvoja Svetská krása! Kde by vzala sa ti? Veď to len také balamutiny!“ zahováral otec, a to čo nechcel, aby jediný syn šiel túlať sa po svete.

Ale milý syn naveky len o Svetskej kráse vyhutoval, že by to na daromnicu neboli napísali a že ak mu aj nepovedia o nej, pôjde vyhľadať si ju sám. Keď deň po dni húdol túto jednu pesničku rodičom poza uši, pustili ho naposled tú Svetskú krásu hľadať. Dali mu na cestu zlata, striebra a čo len z domu, aj jedného starého vojaka za sprievodčíka.

Osedlali kone a šli horami-dolami, rudnými cestami, až pritúlali sa k slncovej materi.

„Kdeže vzal si sa mi tuná, synak môj,“ rečie slncová mať kráľovičovi: „veď tu nechyrovať ani vtáčika, ani letáčika!“

„Nuž, hľa, pani matka, prišiel som spýtať sa slnka, či nevie, kde býva Svetská krása?“

„To je voľač inšie, keď si ty na to prišiel. Ibaže neviem, ako pred mojím synom obstojíš, bo ten príde domov hladný a v taký čas neradila by som nikomu, aby mu šiel na oči. Poď ale, schovám ťa dakde.“

Vopchala ho pod koryto, aby ho slnce nezazrelo.

Večer vrátilo sa slnce domov a ledva do izby vkročilo, už volalo:

„Mamo, človečina smrdí; von s ňou, nech ju zjem!“

„Ach,“ odpovie mu mať, „kde by ti tu človečina bola? Veď ti to ešte páchne, čo si cez deň tuho svietil pomedzi ľudí.“

Pekne-krásne ho uchlácholila, až naostatok povedal:

„No, von s ním, ktokoľvek je; nič mu neurobím.“

Na to slovo vyšiel kráľovič spod koryta a slnce mu riekne:

„Čože si to prišiel, braček, čo?“

„Ach, čože by,“ vraví šuhaj, „len či tu voľač nechyrujete o Svetskej kráse?“

„O Svetskej kráse? Hm, hm . . .“ zamyslelo sa slnce. „O tej ti ja nič neviem povedať. Ale choď k vetríkovi, ten ešte aj za mnou dúchal, azda ju dakde vydúchal.“

Pobrali sa preč a doputovali k tomu vetríkovi. I tam kremä mater doma našli a tá hneď ku kráľovičovi:

„Kdeže berieš sa mi tu, synak môj? Nuž veď tu nechyrovať ani vtáčika, ani letáčika!“

„Nuž, hľa, pani matka, prišiel som sa spýtať vetríka, či nevie, kde býva Svetská krása.“

„To je voľač inšie, keď si ty na to prišiel. Ale neviem, ako obídeš, bo môj syn príde domov hladný a v taký čas neradila by som nikomu, aby mu šiel na oči. Poď ale, schovám ťa dakde.“

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania

Vopchala ho pod koryto, aby ho vetrík tak ľahko nevyňuchal.

Večer vrátil sa vetrík domov a ledva do izby vkročil, už volal:

„Mamo, človečina smrdí; von s ňou, nech ju zjem.“

„Ach, kde by ti tu človečina bola? Veď ti to ešte páchne, čo nabral si sa tou duchotou po svete.“

Pekne uchlácholila ho, až naostatok povedal:

„No, von s ním, ktokoľvek je; nič mu neurobím.“

Na to slovo vyšiel kráľovič spod koryta a vetrík mu riekne:

„Čože si to prišiel, braček, čo?“

„Ach, čože by, len či tu voľač nechyrovať o Svetskej kráse?“

„O Svetskej kráse? Hm, hm“, zamyslel sa vetrík. „A veru som všetko zhurtoval, ale o tej ti ja nič povedať neviem. Pôjdeš k mesiačikovi; ten i druhý svet zvysoka vidj, ten ti o nej povie.“

Pobrali sa preč a doputovali k mesiačikovi. Toho už doma našli.

„Čože ty tu hľadáš, braček?“ spytuje sa mesiačik.

„Čože by som hľadal?“ rečie kráľovič. „Len mi to jedno povedz, či tu voľač nechyrovať o Svetskej kráse.

„Ba veru chyrovať, bratku! Vysvietil som ju predošlej noci. Oj, a či to krása! Čiže je to utešená duša! Keby si ju videl, aj rozum by si tam nechal. Ale býva na druhom svete. A či by si ty naozaj rád k nej?“

„Veru naozaj, povedz, ako?“

„Ako? Aj tomu jesto spôsob. A keď len tak chceš, sám ťa zavediem.“

Ani za okamih nemeškali, len šli a šli. A ešte by boli šli, ale došli k jednému mostu. Tu riekne mesiačik:

„Zober z toho vojakovho koňa všetko dolu a tak pošli vojaka popredku; veď priam budeš vedieť, prečo.“

Kráľovič pozoberal všetko a vojaka s prázdnym koňom vypravil cez most. Ledva dupol kôň na most, vyrútil sa spod mosta ozrutný drak a koňa aj s neborákom vojakom prehltol; potom skrútil sa zasa pod most a ležal, ani sa nehnul.

„Vidíš,“ vravel mesiačik, „ten drak len toho, kto prvý ide cez most, prehltne. Teraz už iď ty sám smelo a bezpečne.“

Kráľovič prešiel cez most bez galiby. Za mostom blúdil zlými barinami, dlhými poľami, až napokon prišiel do krajiny, kde práve vtedy veliká vojna bola odstala. Potoky krvi tiekli tuná, že mu kôň po brucho po nej brodil, a čo ďalej, to hlbšie zamáral sa, len stoľko, že tam nezakapali. Na šťastie dohonil ich zasa mesiačik a cestu im ukázal. Šli ešte len a šli, až prišli ku jednej diere, ktorá do hlbočiny viedla, rovno na ten druhý svet.

„Tadiaľto tebe cesta už samotnému!“ ukázal mesiačik. „A ja spustím ťa dnu po žinke. Keď si všetko vykonáš, príď sem, potras zinku, a ja ťa zasa vytiahnem.“

Keď kráľovič dostal sa na dno diery a vykrútil sa z povrazu, prebehol ešte dobrý chlp cesty, kým došiel k jednému zámku, neďaleko ktorého stará ježibaba puľky pásla.

„Daj boh šťastia, stará matka!“ poklonil sa kráľovič. „Či by ste ma nevzali do služby?“

„Ale ja?“ riekne ježibaba. „Ledvou živím sa sama. Tamto drž sa hore na zámok. Tam prepustili dnes mládenca zo služby, tam ťa hádam prijmú, ak len voľakedy dostaneš sa ta hore k nim.“

„Nuž a prečože by som nedostal sa?“

„Nuž len preto, že tatam žiadem duch nedostane sa, ak mu ja cestu neukážem.“

„Ej, nuž, duša moja zlatá, ved'že mi ju tak len ukážte, veď vám ja hádam darmo nežiadam.“ A vtisol jej dukát do hrsti.

Ježibaba hneď druhé struny natiahla a zaviedla ho do zámku do paloty. Tam ho priam a priam za mládenca prijali a dali mu okolo stola obsluhovať. K pánovi zámku chodila na obed aj pánova sestra. A to bola tá, čo ju volali Svetskou krásou, preto, že jej na krásu v čelom svete rovnej nebolo. Ako všetkým, čo Svetskú krásu prvý

raz videli, povodilo sa aj nášmu šuhajovi: zaiskrilo sa mu v očiach, keď ju zazrel, a ak by ho neboli zachytili, bol by z nôh spadol. Od tých čias ale len za ňou mrel.

Takto cez sklo med lízať, nadaromne ju vídať, nijak nevidelo sa mu. Poď on dolu k starej žene a už vopred nesie jej dukát.

„Pani matka," vraví, „nebanujte, že vás unúvam. Ale prišiel som si k vám po dobrú radu."

„Po akúže, synak?"

„A veru poraďteže mi, ako by ja mohol Svetskú krásu dostať?"

„Oj, synak, čo len poradiť, to ti ja poradím: ale či ju dostaneš? Ak si nie dobrý strelec, ani nedávaj sa na to, a ak moje slová navlas nezachováš, nuž ti iba to bude z toho, že ťa svet vysmeje. Lebo aby si vedel, Svetská krása chodí do záhrady na pleso kúpavať sa aj so svojimi dvanástimi dievčenci a ona je medzi mimi trinásta. Tam ukry sa a čakaj, kým prídu a začnú kúpať sa. Potom, hľaďže, dobre mier, aby si tej najkrajšej dievčici strelil pravo do srdca. Ak alebo napred zbadajú ťa, alebo nezhodíš, tam skapeš. Ak ale zhodíš tej najkrajšej dievčici pravo do srdca, začne Svetská krása nad ňou vykladať a pozabudne pritom na svoju korunu, ktorú pri kúpaní ukladá si do trávy a bez ktorej ináč byť nemôže. Ty prikradni sa, korunu z trávy uchyť, polož sebe na hlavu a utekaj, utekaj! Aleže neozri sa, ani korunu jej nikdy potom nedaj, lebo prehráš všetko."

Dobre lebo nebárs. Keď prišiel čas kúpania, kráľovič už tam čupel v chrasti, ani nemukol. Svetská krása zložila si korunu do trávy a spustila sa do rybníka aj s dvanástimi dievčenci. Ako najlepšie kúpala sa, šuhaj namieril a najkrajšiu dievku jej zastrelil pravo do srdca. Ona ju vzala na ruky a vykladala nad ňou, aká jej dobrá bývala a len prečo tak nemilobohu zahynúť musela. Kráľovič pritiahol sa potíšku ku korune, postavil ju sebe na hlavu a utekal odtiaľ, čo mu para stačila. Svetská krása zložila to zostrelené dievča do trávy, vzala sa na krídla i s jedenástimi kamarátkami a letela za šuhajom. Keď k nemu dolietla, začala volať:

„Ach, môj drahý pán, obzriže sa, obzri, aké krásne líčka mám!"

Ale on veru neobzrel sa, čo koľko volala. Dostal sa šťastne až ku žinke a mesiačik ho vytiahol hore.

Svetská krása vyletela za ním aj hore. Mesiačik nespustil z nej oka - taká krásna bola. Keď už dosť naprizeral sa jej, zavolá:

„Ach, čiže je krásna, čiže je utešená! Ale by ešte krajšia vyzerala, keby si jej tú korunu postavil na hlavu!"

Kráľovič si pomyslel: „Prečo by som to neurobil, veď sme už von z prepadliny a Svetská krása mi je v rukách, hádam mi z nich už len neujde."

I veru položil jej korunu na hlavu a chcel sa i sám naprizerať sa jej do dobrej vôle. Ale Svetskej kráse nebolo viac treba, len zasa korunu mať na hlave: už ti mu zmizla. Zaletela do svojho predošlého mesta aj s družicami.

Mesiačik rozžialil sa nad tým tak veľmi, že od žiaľu i umrel a tašiel pochovať sa do čiernej doliny. Kráľovičovi ani znať nedal o sebe, kde mu zmizol. Chudák kráľovič ani nevedel, ako ostal odrazu bez všetkej potechy, bez pomoci, bez priateľa. Čo mal robiť? Vybral sa cez hory-doly hľadať; blúdil hore-dolu a nemohol nič nájsť. Skedy-neskedy dostal sa predsa ku včelám a zastavil sa pri nich:

„Ach, včielky, včielky, povedzteže mi, či tu nechyrovať mesiačika?"

„Ej, ba veru chyrovať," riekli včely. „Tam v tej smutnej doline leží a na jeho hrobe kvitne tulipán. Ak ten tulipán voľakto odtrhne, hneď mesiačik, ešte raz krajší mládenec, hore vstane."

Kráľovič šiel ku hrobu, tulipán odtrhol a mesiačik-mládenček vyskočil čerstvý z hrobu:

„Ej, bratku kráľovič, čiže spalo sa ti mi chutne!"

„Ej, spalo, spalo," rečie tento, „ale na večnosť, keby som nebol vyhľadal ťa!"

„No, nech ti pánboh odplatí, keď si ma len vzkriesil!" povedal mesiačik a boli zasa svoji.

Potom poradili sa, že ešte raz pôjdu Svetskú krásu hľadať. Mesiačik pohodil hneď zasa k tomu vchodu na druhý svet a spustil kráľoviča dolu dierou. Tento šiel zrovna ku starej žene. Len čo zazrela ho, hneď ho okríkla:

„Ej, už si mi ty zaňho! Či som ti nepovedala, aby si jej tú korunu nikdy nedal, že ti uletí? Škoda ťa byť, že nevieš zavarovať si ani to, čo raz v hrsti máš. Takto veru nič z teba nebude!"

„Oj, lenže len nehnevajte sa mi, stará matka, bude to ešte všetko dobre!" riekol šuhaj, a vtisol jej zas dukát do

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania

dlane.

Nie tak priam dala sa mu utíšiť a ešte durdila sa. Ale napokon utíšila sa predsa a hovorila mu:

„Synak, ešte raz, ale už ostatný raz, poradím ti. Keď Svetská krása bude mať prísť ku plesu, sprav sa už teraz na chrobáka a vlezni tam do tej konskej hlavy, čo pometuje sa na brehu. Keď ona zloží si korunu na zem, vylezni razom a sprav sa na človeka, korunu uchyť a pober sa v nohy! Aleže pozor maj na seba! Bo ak tá zbáči, že v tej konskej kotrube najmenšie pohne sa, pošle po motyku a rozdrví všetko na prach."

Poďakoval sa za radu a šiel rovno ku plesu, ukryť sa do konskej kotrby. Nebolo mu ani čakať. Svetská krása prišla kúpať sa a zložila si korunu do trávy. Lež iba čo trošíčka zmrvil sa v tej kotrbe, že ako von vylezne, už ona zbadala ho: motyku doniesť kázala a drvila, až melili sa koštiale na prach pod obuchom. Ale on vždy hlbšie medzi kosti zaliezal a nedal vyduriť sa von.

„Ach, obluda, nebudem pľuhačiť sa s tebou! Veď už viem, že si tu; korunu si vziať nedám," preriekla napokon Svetská krása a motyku odhodila.

Len čo obrátila sa chrbtom k nemu, že ako do vody vkročí, už on vyskočil, korunu uchytil - a zaberal ten, že by ho ani na tátošoch nebol dohonil. Ona zasa v letku za ním, a keď ho už doháňala, nuž volala:

„Obzriže sa, obzri, môj pane, aké pekné hrdlo mám!"

Ale ho darmo vábila, darmo potom aj modlikala sa mu. On prosto ku diere, potriasol zinku a mesiačik vytiahol ho von. Musela ona za ním a jej dievčatá za ňou, lebo bez tej koruny nemohla byť tam na tom druhom svete. On ale dobre varoval si už teraz korunu a Svetská krása ostala pri ňom.

Žatým hneď poberali sa k jeho rodičom a mesiačik s nimi.

Na noc prišli do akéhosi hostinca. On i ona šli do izby, mesiačik uložil sa pod prah, dievčatá premenili sa na holubice a vyleteli na vrch dachu nocovať. Všetko ticho. Iba tie holubice na tom dachu počnú raz medzi sebou hrkútať a rozkladajú:

„Nášho pánov otec má úradníka a ten úradník má dievku a tú dievku chcel dať za nášho pána. Nášho pánov pán otec dal koč zlatom pozlátiť a úradník otrovou obliať; ak náš pán doňho sadne i s paňou ho otroví. A kto tieto slová vyriekne, nech kamennym stĺpom ostane!"

Mesiačik všetko vypočúval, ale nepovedal nikomu nič.

Na druhú noc prišli do druhého hostinca. Pán s paňou šli do izby, mesiačik uložil sa pod prah a holubice vyleteli na dach. O polnoci zasa medzi sebou hrkútať začali:

„Nášho pánov pán otec má úradníka a ten úradník má dievku a tú dievku chcel za nášho pána dať. A on chová šarkana a ten šarkan nášho pána aj s paňou zožerie, keď si na noc do postele ľahnú. A kto tieto slová Vyrečie, nech kamenným stĺpom ostane!"

Mesiačik všetko vypočúval, ale nepovedal nikomu nič.

Keď už k domovnému zámku prichodili, leteli proti nim koče, ktoré im v ústrety poslal kráľovičov otec. Prvý koč bol jasný, samým zlatom obitý. Mladý zať i s mladou nevestou chcel si sadnúť do toho prvého koča. Ale mesiačik skoro dobehol k nemu a povedal mu:

„Braček, poslúchni! Nesadaj do toho zlatého koča, ale sadni i s mladou nevestou do samého pokonneho!"

„Neviem," vraví kráľovič, „prečo by som nemal sadnúť si, ako mladý zať, do samého prvého, a to čo mi sám otec poslal? No ale, že si mi ty vždy dobre radil a verne pomáhal, nuž ťa už len poslúchnem."

I sadol si do ostatného randavého koča aj so Svetskou krásou.

Zlatý koč priletel prázdny do zámku. Všetci naľakali sa, i ľudia, čo boli zhŕkli sa na diváky, a rodičia ešte väčšmi, že kráľovský syn aj s mladou dakde skazu vzali. Zámok, domy, kostoly i veže čiernym súknom zastierať kázali a plaču bolo dosť.

Raz ti vidia, že ešte dáky koč ide - starý a randavý. Ale v ňom sedel mlady kráľ a Svetská krása s ním. Priam čierne súkna pozberali a ľudia od radosti ujúkali, ťuťúkali, len tak ozývalo sa po meste. Každé to už teraz na jedinú Svetskú krásu hľadelo, dobre si oči nevyhľadelo. Kráľ dával hostinu za hostinou; všetko jedlo, pilo, skákalo, ihralo od velikej, neslýchanej radosti.

Len sám mesiačik ani nejedol, ani nepil; vedel on, čo to ešte má byť. Išiel si on paloš brúsiť, podčím druhí

harovali. Večer, keď už mladých uložili v komore, prikradol sa potichu mesiačik a stal si ku samým dverám na vartu.

O polnoci dvíha sa šarkan spod prahu, že tých mladých zožerie. Ale mesiačik namieri paloš a dotiaľ rúbal, ťal, sekal, dokiaľ všetky hlavy zrutnému šarkanovi od drieku nepoodtínal. Zo šarkana cedila sa krv cez prah do pitvora a z pitvora pozatekal krvou celý dvor.

Vtom dobehne na tú krv úradník, čo toho šarkana choval, a porobí krik, že tak a tak, mesiačik s palošom v ruke hnal sa už na mladého a na mladú, aby ich pobil. Hneď bolo všetko na nohách a na mesiačika bolo aj zle-nedobre. Mladý kráľ radšej by sa bol vari pod zemou videl, ako čo takéto žaloby na svojho bračeka-mesiačika počúvať musel. Sprvu ani nepodbal na reči. Ale keď ten úradník žalovať neprestával a všetci iba to tvrdili, že je veru mesiačik neverný, že to len strach a hrôza s holým mečom hnať na kráľa, nuž tu naposledok vypovedal naňho smrť.

Keď ho už na smrť viedli, zastavil sa mesiačik na ceste a prosil mladého kráľa, aby ho ešte raz vypočúval:

„Už či tak, či tak, umrieť mi je jedno," hovoril mesiačik. „Poď, nech vyspovedám sa ti. Či ty vieš, keď sme v tom prvom hostinci nocovali? Všetci ste spali, len ja som nespal a dobre som vypočúval, ako tie holubice tam na dachu hrkútali: ‚Nášho pánov pán otec má úradníka a ten úradník má dievku a tú dievku chcel dať za nášho pána. Nášho pánov pán otec dal koč zlatom pozlatif a úradník otrovou poliať; ak náš pán doňho sadne, i s paňou ho otroví.' A tak už vieš, prečo nedal som ti sadnúť do zlatého koča. Ale či vieš zasa, keď sme v tom druhom hostinci nocovali? Všetci ste spali, len ja som pod prahom počúval, keď holubice na dachu hrkútali: ‚Nášho pánov pán otec má úradníka a ten úradník má dievku a tú dievku chcel dať za nášho pána. A ten úradník chová šarkana a ten šarkan nášho pána aj s paňou zožerie, keď si na noc do postele ľahnú.' A tak už vieš, čo som robil s palošom v ruke pri vašej komore: toho šarkana som zabil. Ale tie holubice ešte i takto povedali: ‚A kto tieto slová vyrečie, nech kamenným stlpom ostane!"

Ako mesiačik tieto slová doriekol, priam kamenným stĺpom ostal.

Všetko zdúpnelo od laku a mladý krá! iba hodil sa na ten stĺp a nariekal, nariekal si nad priateľom, ktorý takto po tých cestách a ešte ani doma nemal spania ani v noci, len aby jemu bol na vernej pomoci. A ako dnes, otobôž každé ráno polieval ho slzami, aby mu ožil. Ale mesiačik len neožíval a neožíval.

Po drahnom čase mala Zemská krása prísť do polohu. Pred samým pôrodom prisnilo sa otcovi, aby tomu dieťaťu, hneď, ako narodí sa, malý prst podrezal a tou krvou aby kamenný stĺp pomazal. Ako to urobil, hneď kliatba prestala, a mesiačik, desať ráz krajší, ožil a s priateľmi svojimi žil ešte potom dlho, dlho - veľmi dlho.

Traja zhavranení bratia

Mala raz jedna chudobná matka troch synov a jedno veľmi utešené dievčatko. Chlapci boli už hodní, ale dievčatko bolo ešte malé, ešte ani nebehalo, ani nevravelo.

Chlapci, ako obyčajne chlapci, boli samopašní a všeteční. Ale by to bolo ešte ta ušlo, keby len neboli bývali neposlušní, bezbožní a paškrtní. Nebožiatko matka mala s nimi kríž!

Keď sa stala kde aká škoda, tú iste jej chlapci urobili; kde sa aký hriech strhol, to iste boli jej chlapci na príčine. A doma! Keď si niečo z poludnia odložila k večeri, mohla byť istá, že jej ho vyňuchajú a vypaškrtia. Ba neobstálo sa jej ani mäso v hrnci. Keď len mohli prikradnúť sa k nemu, už ho oni vyvláčili a i nedovarené pohltali. Už si nevedela s nimi rady. Napomínala ich, prosila, trestala, bila. Všetko nadarmo. Naostatok celkom vyšla z trpezlivosti.

Raz mala ísť do kostola. Pristaví obed k ohňu a zahrozí sa chlapcom:

„Chlapci! Nesprobujteže mi to mäso vyvláčiť, kým budem v kostole, lebo ak sa mi ho len dotknete, nikdy to mať deťom ešte neurobila, čo vám ja urobím. Veď ja uvidím, či nezložíte tú ohavnú obyčaj, vy nehaneblivci!"

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania

Chlapci sa jej do očú rozchichotali a ona rozhnevaná odišla do kostola.

Sotvaže vytiahla nohu z izby, milí chlapci poď rovno ku ohnisku, mäso vyťahali a pojedli.

Matka sa z kostola navrátila v tej nádeji, že sa chlapci prísnym zahrozením odstrašili od paškrtenia; ale prídeku ohnisku, nazrie do hrnca – hrniec prázdny. Tu sa neslýchaným hnevom rozpálila a v hneve vykríkla:

„Bohdaj ste sa zhavraneli, aby ste sa zhavraneli, žeby ste jeden z druhého mäso trhali!“

Sotva to vypovedala, v tom okamžení premenili sa chlapci na troch havranov, čiernych ako uhol, strepotali krídlami a trhajúc jeden druhého a strašne kŕkajúc leteli, sám milý pánboh zná, kam. Matka v hneve svojom neznala spamätovať sa a ešte, keď havrany leteli, za nimi volala:

„No leťte, pľuháci, a lietajte po svete dovtedy, kým vás vaša najbližšia rodina nevyslobodí!“

O chvíľu hnev prešiel, matka prišla ku sebe, srdce jej stislo, rozplakala sa plačom usedavým a zalamovala rukami nad nešťastnými synmi a nad svojím ťažkým zakliatím. A tak plakala, dobre si oči nevyplakala, každý boží deň.

Prešli roky, a o synoch nebolo ani chýru, ani slychu. Medzitým malé dievčatko vyrástlo v hodné dievča, a to dievča krásne, utešené, biele ako hus, červené ako ruža, že mu naďaleko-široko nebolo páru. Krásne dievča bolo milé, veselé, pracovité; kde prišlo, všade ho radi mali – a matke pomáhalo či okolo domu, či v poli, ako pravá ruka. A že bolo také veselé a spokojné, matka opatrne ukrývala pred ňou svoj zármutok nad nešťastnými synmi, ba ani jej to nevyjavila, že dakedy bratov mala.

Ale to veľmi padlo do očí nášmu dievčatku, že ono ani brata ani sestry nemá, a druhí ich majú i po viacej. I spytovala sa matky tu i tu, že či nemala bračeka alebo sestričku; ale matka zavše len vzdychla zhlboka a zavše len odpovedala, že nemala. Spytovala sa druhých ľudí a tí jej povedali, že ona veru mala bratov, a to troch, ale že tí zrazu skapali a už od viac rokov o nich ani nechyrovať.

Tu prišlo zas k materi.

„Ach, maminka moja sladká,“ povedá, „ľudia povedajú, že som mala troch bratov; povedzteže mi, kam sa podeli?“

„Dievka moja,“ odpovedala matka, „tí šli svetom,“ – a slzy ju zaliali.

„Nuž, a načože šli svetom? Kamže odišli? Kedy? Či sa viacej nevrátia? Veďže mi už len povedzte, čo a ako sa stalo s nimi.“

„Ach, nuž, dievka moja, čo a akože sa stalo s nimi?!“

Tu vyrozprávala matka všetko úprimne, akí boli, aj ako ich v hneve svojom zakliala, aby sa zhavraneli a aby dovtedy lietali po svete, kým ich najbližšia rodina nevyslobodí.

„Uspokojte sa, drahá mati!“ prerieklo dievča na matkine reči. „Najbližšia rodina ich vyslobodí, inší nikto. Najbližšia rodina som ja. Ja pôjdem, mať moja, pôjdem, vyhľadám ich a vyslobodím, čo by mi to ako ťažko padlo.“

„Ach, dievka moja, nestrojže sa tak, nestroj, lebo sa darmo strojíš. Veď ich ty nenájdeš, čo koľko krajín pochodíš. Pánbohvie, kde tí lietajú. Nuž a mňa či by si na staré dni takto nechala bez všetkej ochrany?“

„Nebanujte, matka, že vás zanechám. Mne je súdené mojich bratov vyslobodiť a ja ich vyhľadám a vyslobodím, čo by hneď v sedemdesiatej siedmej krajine lietali.“

I nedala a nedala sa odhovoriť a naostatok i matka horko-ťažko privolila a po dakoľko dňoch ju vypravila do cesty.

Šla ona, horami a dolami, pustými poľami zadlho, a čo z domu vyšla, ešte nevidela človiečika. Naveľa prišla ku mesiačikovej materi.

„Pánboh daj šťastia, pani matka!“ pokloní sa pocestná.

„Pánboh daj, dievka moja, i tebe,“ odpovedala domáca. „Nuž, kdeže si sa ty tu vybehala? Veď tu nechyrovať ani vtáčika, ani vrábika, nie žeby to človiečika.“

„Ach, nuž kdeže som sa vybehala! Prišla som sa vás opýtať, či by ste mi nevedeli dačo povedať o troch havranoch, mojich zakliatych bratoch.“

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania

„O troch havranoch, tvojich zakliatych bratoch, ti ja, dievka moja, povedať neviem; ale počkaj, kým môj syn príde domov, spýtam sa ho, a snáď on bude vedieť. Ale aby si dáko zle neobišla, škri sa tuto pod koryto, lebo by ťa mohol zjesť, ak by ťa uvidel; aleže sa ani nepohni!“ I utiahla sa pod koryto a čakala, čo bude ďalej. Nezadlho prišiel mesiac z cesty. Sotva skočil do izby, hneď zavolal:

,,Mamo, človečina smrdí, sem s ňou, nech ju zjem!“ „Ach, kdeže by sa ti tu človečina vzala,“ odpovedala matka, „veď znáš, že k nám nikto nechodí. To sa ti len tak vidí, čo si tuho svietil. Na, tu máš večeru, najedz sa a potom si oddýchni, lebo si sa dokonal.“

Udobrený mesiačik sa chutne najedol. Ako sa najedol, začalo sa mu driemať, a aby skôr zaspal, matka mu v hlave ískala. Keď zaspával, pošklbala ho matka za vlasy. „Mamo,“ zobiduje sa zdurený, „čože ma tak kváčete?!“

A mať mu odpovie:

„Bola som i ja trochu zadriemala a tu sa ti mi snívalo, že sa dakto spytoval, či si troch zhavranených bratov nevidel.“

„Ej horkýže videl! Slnce lepšie vidí, to ich skôr mohlo vypáčiť.“

„Nože, no,“ povedala matka, veďže len spi!“ Keď sa mesiačik naspal, šiel do cesty a jeho matka preriekla ku krásnej pocestnej:

„Dievka moja, tu sa nedopýtaš; ale choď zbohom ďalej touto dolinou popri tom potoku, tam nájdeš slniečkovú matku, azda ti jej syn dačo poradí.“

Šla ona tou dolinou a blúdila horami, dolami, pustými pólami veľmi dlho, až sa naostatok predsa dostala ku slniečkovej materi.

„Pánboh daj šťastia, pani matka!“ poklonila sa pocestná.

„Pánboh daj, dievka moja, i tebe. Nuž kdeže si sa ty tu zakonala, veď tu nechyrovať ani vtáčika, ani vrábika, kdeže by to človiečika.“

„Ach, nuž, drahá pani matka, prišla som sa vášho syna opýtať, či by mi nevedel dačo povedať o troch havranoch, mojich zakliatych bratoch.“

„O troch havranoch, tvojich zakliatych bratoch, či bude vedieť povedať, ja neznám, medzitým sa ho opýtať môžeme. Ale si ty, dievka moja, zle nadišla: keď môj syn príde, ľahko ťa zje, lebo on ľudí rád jedáva.“

„Ach, drahá pani matka, veďže sa už len zmilujte nado mnou,“ prosila pocestná; „skryte ma dakde, kde by bola bezpečná.“

I skryla ju pod koryto.

Sotvaže ju skryla, prišlo slnce a hneď volalo:

„Mamo, človečina smrdí, dajte ju sem, nech ju zjem!“

..Ach, syn môj, kdeže by sa ti tu vzala, to sa ti len tak vidí, čo si tuho svietil a čo si sa tou parou po svete nabral. Tu máš večeru, čo som ti prihotovila, najedz sa a ľahni si, lebo si sa dokonal.“

Slniečko sa najedlo a po chvíli začalo driemať, a aby skôr zaspalo, matka mu v hlave ískala. Keď už zaspávalo, pošklbla ho matka za vlasy.

„Ej, mamo!“ zobidovalo sa zdurené na matku, „čože ma tak kváčete?!“

„Veď som ťa ja nechcela,“ odpovedala matka; „ale som bola i ja zadriemala, a tu sa mi snívalo, že sa dakto opytoval, či si troch zhavranených bratov nevidel.“

„Kdeže by som ich videl, veď ja do každého kúta nesvietim; ale vetrík všetko predúcha, ten bude skôr vedieť o nich.“

Vtom zaspalo a spalo až do rána.

Hneď zavčas rána šlo slniečko do cesty a jeho matka zbudila pocestnú a takto jej preriekla:

„Dievka moja, môj syn nevedel nič povedať; ale sa ti kázal u vetríka ohlásiť. Choď teda k nemu! Či vidíš, za hentým vrchom býva.“

Slniečková mati pocestnej cestu ukázala, pekne ju vyprevadila, a ona šla horami a dolami, pustými poľami, až

prišla ku vetríkovej materi.

„Pánboh daj šťastia, pani matka!“ poklonila sa pocestná.

„Pánboh daj, dievka moja, i tebe!“ zaďakovala vetríkova matka. „Kdeže si sa tu vzala, veď tu nechyrovať ani vtáčika, ani vrábika, kdeže by to človiečika!“

„Prišla som sa vášho syna opýtať, či dakde nechyroval o troch havranoch, mojich zakliatych bratoch.“

„O troch havranoch, tvojich zakliatych bratoch? Dobre, opýtam sa ho, keď príde domov, asnáďže bude vedieť. Ale čože tu s tebou urobiť? On rád je človečinu. Ak domov príde, veru ťa zje.“

„Veďže ma už len, moja drahá pani matka, dáko zachráňte,“ prosila pocestná; „skryte ma dakde, kde by ma nedopáčil.“

I skryla ju pod koryto a prísne jej prihrozila, aby ani nečuchla.

Vetrík prišiel celý nafúkaný domov.

„Mamo, človečina smrdí, sem ju, nech ju zjem!“ za-homral ešte vo dverách.

Matka prikročila k nemu a pekne ho prehovárala:

„Ozajže človečina? To ťa len tá ludská duchota zaráža, čo si velmi tuho dúchal; horký človečina, kdeže by sa tu vzala?“

Kým bol v ceste, prihotovila mu mať celého upečeného vola a celý okov piva, predložila mu teda chytro večeru, aby ho ukrotila.

„Tu máš,“ povedá, „syn môj, večeru, čo som ti prihotovila, najedz sa a potom si ľahni, aby si si oddýchol.“

Vetrík sa chutne najedol, a keď sa najedol, preriekla k nemu matka:

„Dokonal si sa, synak, poď, lahni si, poískam ti, chutnejšie zaspíš.“

ískala mu, ískala, a keď už mal zaspať, pošklbla ho za vlas. Vetrík sa z driemot strhol a špatné sa zobrykoval na matku, že čo ho tak šklbe.

„Veďže sa len upokoj!“ krotila ho matka. „Veď som to bola i ja zadriemala, a tu sa mi snívalo, že sa dakto opytoval, či si o troch zhavranelých bratoch nechyroval.“

„Ba videl som ich; bývajú na sklenenom zámku, tam ich vídam každý deň obletávať,“ zahomral vetrík, obrátil sa na druhý bok a zaspal.

Ako sa naspal, šiel do cesty a vetríkova mati privolala krásnu pocestnú k sebe a takto k nej preriekla:

„Dievka moja, ty si sa na veľkú vec podobrala. Tvoji bratia sú na sklenenom zámku a sklenený zámok je za hentam tými horami; ale neviem, ako sa ta dostaneš. Medzitým dočkaj, upečiem ti jedného vtáčika, toho cestou poobhrýzaš, ale si koštialiky z neho dobre poodkladáš. Keď prídeš pod zámok, urobíš si z tých koštialikov rebrík, a tak vyjdeš hore ku tvojim bratom.“

Krásna pocestná za dobrú radu poďakovala a keď sa vtáčik dopiekol, odišla ďalej.

Šla ona pólami, hustými horami, kadiaľ jej vetríkova mati ukázala, dlho, veľmi dlho. Cestou koštialiky obhrýzala a pilne ich odkladala. Naveľa prišla i pod sklenený zámok. Zámok bol veľký, krásny a hladký ako oko. Cesty ani schodov nebolo naň žiadnych. I urobila si z koštialikov poodkladaných rebrík a šťastlivo sa dostala oblokom do zámku.

Vkročila do krásnej svetlice, v ktorej naprostriedku stál stôl pre tri osoby prikrytý.

„To je večera mojich bratov,“ preriekla sama ku sebe, „už nezadlho prídu.“

S tým prikročila k jednému tanieru, odjedla z neho trochu polievky a potom sa utiahla pod posteľ.

O chvíľu strepotali traja havrani krídlami pri obloku, a ako na oblok posadali, hneď sa popremieňali na hodných mládencov, poskákali do izby a čľapkali si studenou vodou rany, ktoré si boli, trhajúc jeden druhého, narobili. Potom si sadli ku stolu. Keď sadli, zvrtli sa všetkým taniere.

„Hop!“ povie najstarší, „tu musí byť dakto z našej rodiny! A mne dakto i z polievky odjedol.“

„Ale čo by to tam, pletky, kdeže by sa ti tu vzal,“ preriekli druhí a jedli pokojne ako inokedy.

Najstarší sa síce ešte i ďalej škriepil, že dakto na zámku byť musí, a zostrojil sa vyhľadať ho po večeri. Ale po večeri zabudol a zabudol i na druhý deň. Keď sa ráno najedli, vyšli na oblok – hneď sa premenili na havranov, strepotali krídlami a leteli strašne kŕkajúci a trhajúci mäso jeden z druhého, sám pánboh vie kam.

Keď sa k večeru chýlilo, stál stôl pre tri osoby prikrytý a tri postele boli odpravené. Pocestná sa spopod postele vytiahla, z jedného taniera odjedla a z jedného pohára odpila z vína, a zasa sa utiahla pod posteľ.

Večer navrátili sa bratia domov, povymývali si rany a sadli ku stolu. Keď sadli, zvrtli sa všetkým taniere.

„Ej," povie stredný, „predsa si ty, brat, včera darmo nehovoril, že je tu dakto z našej rodiny. A hľa, hľa veď mi i z polievky i z vína chybí. Nech sa len najem, veď ho ja vynájdem, kto je a kde je."

Najmladší brat ho prehováral, že sa mu to len tak vidí, že kde by sa tu vzal; ale stredný sa zastrojoval, že ho on vynájde, kto je a kde je. Medzitým si po večeri ľahol a len v posteli mu prišlo na um, na čo sa bol zastrojil. „No nič to," pomyslel si, „veď ťa ja ráno nájdem" – a ráno zabudol, odletel a nehľadal.

Na tretí večer sestra zasa odjedla z jedného taniera, odpila z jedného pohára a pováľala sa po jednej posteli.

Keď sa bratia domov vrátili, rany si studenou vodou povymývali a sadli ku večeri. Keď sadali, zvrtli sa všetkým taniere.

„Ej," povie najmladší, „už je to predsa dačo vo veci. Taniere sa každý večer zvrtnú, a už teraz mne chybí i polievky i vína." Obzrie sa na posteľ. „A posteľ mi je pováľaná. Veď ho ja vyhľadám, keď ste vy zavše zabudli."

S tým skočil od stola, schytil meč a začal hľadať po celej svetlici. Pozrie pod posteľ a tam vidí pekné dievča utiahnuté.

„Aha, tu si!" vykríkol; „poď len von, poď, nech vidíme, či si dobré, či si zlé."

„Ach, dobré som, dobré," preriekla sestra, vychádzajúc spod postele. „Veď som ja vaša sestra; prišla som vás vyslobodiť."'

Bratia ju hneď poznali a veľmi sa jej zaradovali. Dlho sa tešili a rozprávali si bratia o svojom zakliatí a sestra o matke a o svojej ceste. Naostatok preriekla:

„Keď som sa už sem zakonala a toľko vystála, nože mi povedzte, ako vás mám vyslobodiť z tohoto vášho zakliatia."

„Jaj, sestra naša!" preriekli bratia, „čo ti i povieme, to ty nevyvedieš, lebo ten, čo nás má vyslobodiť, nesmie za sedem rokov, sedem mesiacov, sedem týždňov a sedem hodín ani slova prehovoriť; ak len slovo prerečie, všetko nič nestojí, a my zostaneme na večné veky zakliatymi."

„Ťažké je to, ťažké," odpovedala sestra; „ale poručeno pánubohu, ja sa i na to vezmem, keď som sa raz zakonala, a nevrátim sa domov dovtedy, kým vás nevyslobodím."

Keď bratia pri sestre takýto pevný úmysel videli, vôľu jej zlomiť nechceli. Ale aby jej ľahšie bolo sľub vyplniť, vyrúbali do jedného hrubého stromu dieru, v ktorej bezpečne stáť mohla, zapravili ju tadnu a len jeden oblôčik nechali, ktorým jej jesť podávali.

O istý čas, vari o dva, alebo o tri roky, viezol sa mladý kráľ na štyroch krásnych koňoch vedľa skleneného zámku. Cesta viedla práve okolo toho hrubého stromu. Ako prišli ku stromu, kone beh zrazu sekli a nedajbože z miesta, čo by len na vlas. Iba sa spínali a metali, keď ich pohonič pošiboval. I nemohol a nemohol mladý kráľ ďalej a musel sa vrátiť.

Nezadlho vybral sam ladý kráľ zasa v tú istú stranu, vzal si druhé kone, že asnáď bude šťastnejší; ale sa mu práve tak povodilo ako prvý raz. Po strom kone leteli ako tátoše, pri strome zrazu sekli a nešli napredok, čo by ich tam bol pobil.

Netrvalo to dlho, čo sa vybral i po tretí raz, lebo ho už mrzelo, že od toho stromu nikam nemohol. Dal zapriahnuť zasa nové kone a letel na nich ako na šarkanoch. Kone leteli až po samučičký strom, ale od stromu ani hnúť. Spínali sa, durili, fŕkali, hrabali, ale napred ani krok. Tu mladý kráľ skočí z koča a ide ku stromu.

„Už ja to," povedá, „musím prezrieť a vypáčiť, čo je to za strom, že sa moje kone tak duria pri ňom."

Obzerá ho, obzerá, až nájde ten oblôčik; nakukne dnu a v strome zhliadne utešenú ženskú tvár. Hneď pochytil šabľu i s pohoničom a začali obidvaja schuti rúbať do stromu, až po hodnej práci milé dievča vyrúbali. Bolo síce len tak posproste, i to už otrhané oblečené, ale pri tom všetkom bolo predsa také krásne, že mladý kráľ, ako ho

uvidel, tak sa doň zaľúbil, že si umienil vziať si ho za ženu.

Ale sa ho spytoval, kto je, skadiaľ je, čo robí v strome, neodpovedalo ani slova. Na druhé otázky mu len hlavou pokývalo alebo pokrútilo. A keď sa aj naostatok spýtal, či by chcela s ním ísť na jeho zámok, iba oči sklopila a uhla plecami. Tu ju mladý kráľ, uradovaný, do koča vysadil a viezol si ju na svoj pekný zámok, mysliac si, že sa časom osmelí a prehovorí.

Keď prišli do zámku, dal jej mladý kráľ hneď a hneď pekné šaty popreobliekať, a keď ju poobliekali, sto ráz sa mu lepšie páčila. Bol jej veľmi rád, tešil sa v nej a prosil ju, aby prehovorila; ona sa tu i tu lahodne usmiala, na otázky len hlavou kývla alebo pokrútila, ale nikdy neprehovorila.

Naposledy si umienil s ňou zosobášiť sa. Ako si umienil, tak i urobil; ale ona ani pri sobáši ani slova nepreriekla, len hlavou kývla, že chce kráľovi vernou ostať až do smrti.

Od tých čias boli už celkom svoji a žili šťastlivo. Ale to šťastie dlho netrvalo. Kráľ mal nepriateľov, musel odísť do vojny a svoju krásnu ženu zanechať. Rozlúčil sa s ňou veľmi rozžialený a zanechal ju pod ochranou jednej starej ženy, čo na zámku bývala – a to bola ježibaba.

Táto ježibaba mala tiež dievku, ale špatnú, ktorú chcela, aby si ju kráľ vzal za ženu, ale ju kráľ naskrze nechcel. Preto sa ježibaba veľmi hnevala na kráľa, ešte väčšmi na nemú kráľovnú, a nezadlho zavdala sa jej i príležitosť vyliať hnev na ňu. Kým kráľ bol na vojne, prišla kráľovná do polohu a mala krásneho chlapca so zlatými vlasmi a so zlatou hviezdou na čele. Tohoto krásneho chlapčeka ježibaba kráľovnej ukradla a podhodila jej šteňa. Potom pribehla ku obloku, že chlapca vyhodí do vody. Ale popod oblok práve preletel havran. Keď ho ježibaba zazrela, vyhodila chlapca za ním a zavolala:

„Na, ty havran, na!“

A havran chlapca uchytil a odniesol ho, pánboh zná kam.

Ježibaba hneď po celom meste rozchýrila, že kráľovná porodila šteňa, a túto vymyslenú novinu odpísala i samému kráľovi. Nad takou novinou zarmútil sa kráľ; ale si ženu veľmi rád videl a akoby ježibabe veriť nechcel, odpísal, že je to nič, že sa to všelijako prihodí, len aby to šteňa dobre opatrovali, kým sa navráti.

Keď prišiel domov, našiel namiesto syna šteňa a veľmi smutnú kráľovnú, že sa očistiť nemohla z takého hrozného podozrenia. Medzitým ju rád vidieť neprestal a žil s ňou ako predtým.

Nezadlho zasa bolo treba kráľovi odísť do vojny a kráľovnú blízko k pôrodu nechal zasa pod ochranou ježibabe. Nuž čože sa stalo? Kráľovná zasa porodila krásneho chlapčeka so zlatými vlasmi a so zlatou hviezdou na čele. Ježibaba chlapčeka ukradla, havranovi, ktorý práve popod oblok preletel, ho vyhodila a kráľovnej podvrhla mača. Potom po meste zase rozchýrila a kráľovi na vojnu odpísala, že kráľovná porodila mača.

Nad týmto chýrom sa kráľ veľmi zarmútil, ale ženu rád vidieť predsa neprestal, a keď sa domov vrátil, taký bol naproti nej ako predtým, len ho srdce zavše bolelo, kedykoľvek sa podíval na to šteňa a na to mača.

Po istom čase sa zasa strhla vojna, kráľ odišiel a kráľovná v jeho neprítomnosti porodila utešené dievčatko so zlatými vlasmi a so zlatou hviezdou na čele. I toto dievčatko ježibaba ukradla, von oblokom havranovi vyhodila, kráľovnej trúchlo drevo podhodila a kráľovi na vojnu zasa len odpísala, že kráľovná miesto dieťaťa, trúchlo drevo porodila.

„Čo je mnoho, to je mnoho!“ preriekol kráľ rozhnevaný, keď prečítal list ježibabin. „Ani nehovorí a miesto detí rodí mi kadejaké potvory; iba ma do posmechu uvedie pred svetom. Ja to ďalej trpieť nebudem.“

Umienil si, že ju dá zmámiť.

Keď sa vrátil z vojny, odsúdil si ženu bez všetkého práva na smrť, a ona, nebožiatko, aby bratov vyslobodila, ani slova nepreriekla ku svojej obrane. Kráľ ju kázal vyviesť do poľa a tam ju mali stínať.

Už kat dvíhal meč. Vtom, kde sa vezme, tu sa vezme, priletí jeden havran, nesúci utešeného chlapčeka so zlatými vlasmi a so zlatou hviezdou na čele, a zvolá:

„Hop, kate, stoj! Tu máš tohoto pekného chlapčeka, pozabávaj sa s ním,“ a zložil chlapca dolu.

Kat zastal, díval sa na utešeného chlapca a zabával sa s ním a zabával sa s ním i kráľ, až i na stínanie zabudli.

Tu sa kráľ spamätal a zavolal:

„Kate, do roboty!“

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania

Kat meč zodvihol, ale ako sa chcel zahnať, priletel druhý havran, nesúci druhého utešeného chlapca so zlatými vlasmi a so zlatou hviezdou na čele, a zavolal:

„Hop, kate, stoj! Tu máš tohoto pekného chlapca, pozabávaj sa s ním!“

Kat meč zložil, zaihrával sa s pekným chlapcom a zaihrával sa s ním i sám kráľ.

Po hodnej chvíli sa kráľ spamätoval a zavolal:

„Kate, do roboty!“

Kat meč zodvihol, zahnal sa, a len na vlase sa zadržalo, že nezaťal. Vtom priletel tretí havran, nesúci utešené dievčatko so zlatými vlasmi a so zlatou hviezdou na čele, a zavolal:

„Hop, kate, stoj! A ty, sestra, vrav!“

Práve bolo pominulo sedem rokov, sedem mesiacov, sedem týždňov a sedem hodín; traja havraní premenili sa na troch hodných mládencov a kráľovná prehovorila:

„Už som si, chvalabohu, bratov vyslobodila, už ti teraz, môj najmilší, rozpoviem, prečo som nehovorila, a ako ťa ježibaba oklamala, keď mi podhodila šteňa, mača a trúchlo drevo namiesto krásnych detí, ktoré som ja porodila a ktoré ona von oblokom povyhadzovala.“

Tu rozpovedala všetko od počiatku až do konca, ako sa stalo, a vyslobodení bratia dodali, že vyhodené deti oni pochytali, na sklenenom zámku až dosiaľ opatrovali a teraz ich rodičom naspäť doniesli.

Keď počul kráľ svoju krásnu ženu prehovoriť a keď videl svoje utešené deti, zaliali ho slzy radosti. Hlboko pohnutý odpytoval ženu, aby mu odpustila, že oklamaný tak nemilosrdne nakladal s ňou – čo ona i rada urobila. Potom ju s veľkou slávnosťou naspäť odviedol do svojho zámku.

Naraz dal pristrojiť velikú hostinu a mnoho panstva povolať. Pred hostinou držal súd, na ktorom ježibabu na smrť odsúdil. Na hostine predložil hosťom hádku, že sa tam, kde on bol na vojne, tak a tak prihodilo, nuž čo myslia, čo by zaslúžil ten, čo takto štyroch nevinných ľudí chcel pripraviť o život? Ježibaba nevedela, že sa už všetko vyzvedelo a že kráľ ju myslí, nuž vykríkla:

„Hja, čože by zaslúžil? Nič inšieho, len aby ho do suda klincami vybitého zapravili a z vysokého vrchu dolu spustili.“

„No, ty stará striga,“ preriekol kráľ, „ty si tak chcela moju nevinnú ženu a moje nevinné deti o život pripraviť. Aký si si súd vyvolila, také právo budeš mať.“

Sud čochvíľa vyhotovili, ježibabu doň zapravili a spustili ju z vysokého vrchu, aby sa rozdrvila na márne kusy.

Od tých čias žil kráľ s kráľovnou spokojne. Vyslobodení bratia tiež ostali pri kráľovskom dvore, kam i matku na kráľov rozkaz doviedli, a všetkým sa dobre vodilo, kým nepomreli.

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania